

บทที่ 1

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ
ของวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อม

SPOTLIGHT

วิสาหกิจ ขนาดกลาง และขนาดย่อม (MSME) ตามนิยามใหม่

ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา
เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2563

ส่งผลกระทบต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม
ในประเทศของ MSME (GDP MSME)
ทั้งในเชิงโครงสร้างและในเชิงปริมาณ

ลดลง จาก
GDP SME
ตามนิยามเดิม
เฉลี่ยร้อยละ

▼ 8.4

อัตราการ
ขยายตัว
GDP MSME
เพิ่มขึ้น
เฉลี่ยร้อยละ

▲ 0.2

รวม GDP MSME ภาคเกษตร โดยคำนวณจากมูลค่าเพิ่ม
เฉพาะในส่วนของการเกษตรเชิงธุรกิจ ได้แก่ ธุรกิจเกษตร
ที่จดทะเบียนพาณิชย์ หรือจดทะเบียนนิติบุคคล และ
วิสาหกิจชุมชน เท่านั้น ซึ่งตามนิยามเดิม ยังไม่มีข้อมูล
ที่เพียงพอสำหรับคำนวณมูลค่าดังกล่าวได้

มูลค่า

มูลค่า GDP MSME ปี 2562

5.96

ล้านล้านบาท

คิดเป็นสัดส่วนต่อ
GDP รวม ร้อยละ

35.3

โตเฉลี่ย
ร้อยละ

0.7

จากปี 2554

ปัจจัยสนับสนุน

การเติบโตของภาคการค้า
และการบริการในช่วง
5 ปีที่ผ่านมา

การบริโภคครัวเรือนและ
ภาคเอกชนขยายตัว

การเติบโตของ e-commerce

การเติบโตของภาคการค้าที่เกี่ยวข้อง
โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวต่างชาติ

นโยบายและมาตรการ
ส่งเสริมต่างๆ ของภาครัฐ

สัดส่วน

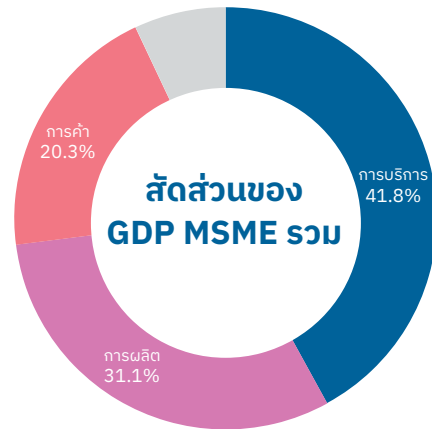
สัดส่วนแยกตามขนาดวิสาหกิจ

วิสาหกิจ
ขนาดย่อม (SE) ปี 2554 **12.7%**
ปี 2562 **15.3%**

วิสาหกิจ
ขนาดกลาง (ME) ปี 2554 **13.4%**
ปี 2562 **17.1%**

* SE และ ME มีบทบาทต่อเศรษฐกิจไทยเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก

วิสาหกิจ
รายย่อย (Micro) ไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก
โดยมีความสำคัญด้านจำนวน
กิจการและจำนวนการจ้างงาน
ซึ่งมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ
ในระดับชุมชนและท้องถิ่น

* ภาคการค้าและภาคการบริการ
มีสัดส่วนเกือบ 2 ใน 3 ของ GDP MSME รวม

BIG THREE 2562

สาขาธุรกิจ MSME ที่มีสัดส่วนมูลค่า GDP สูงที่สุด 3 อันดับแรก

ภาคการผลิต

ผลิตภัณฑ์อาหาร
14.2%

ผลิตภัณฑ์
จากการกลั่น
ปิโตรเลียม
8.4%

เคมีภัณฑ์
7.6%

ภาคการค้าปลีกค้าส่ง

ค้าปลีกค้าส่ง
91.9%

จำหน่าย
และซ่อมบำรุง
ยานยนต์
8.1%

ภาคการบริการ

ที่พักแรม
และร้านอาหาร
28.1%

การศึกษา
17.7%

การขนส่งและ
สถานที่เก็บสินค้า
15.7%

1.1 การวิเคราะห์โครงสร้าง GDP MSME ตามนิยามใหม่

ตารางที่ 1.1 สัดส่วนและอัตราการขยายตัวของ GDP MSME โดยเปรียบเทียบระหว่างนิยามเดิมนับกับนิยามใหม่

หน่วย : ร้อยละ

	2558	2559	2560	2561	2562	เฉลี่ย
GDP SME ตามนิยามเดิม						
สัดส่วนต่อ GDP รวมของประเทศ	40.6	41.6	42.1	42.8	43.2	42.1
อัตราการขยายตัว (yoy)	5.1	5.2	5.0	5.0	3.2	4.7
GDP MSME ตามนิยามใหม่						
สัดส่วนต่อ GDP รวมของประเทศ	31.8	32.8	34.0	34.6	35.3	33.7
อัตราการขยายตัว (yoy)	3.3	5.7	7.0	5.5	3.0	4.9

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ 17 ก.พ. 2563
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

จากตารางที่ 1.1 เมื่อพิจารณา GDP MSME ตามนิยามใหม่ตั้งแต่ปี 2558 - 2562 พบว่าสัดส่วนต่อ GDP รวมลดลงจากสัดส่วนตามนิยามเดิม โดยเฉลี่ยร้อยละ 8.4 ในขณะที่อัตราการขยายตัวของ GDP MSME ตามนิยามใหม่เพิ่มขึ้นจากอัตราการขยายตัวตามนิยามเดิม โดยเฉลี่ยร้อยละ 0.2 แต่ยังคงเคลื่อนไหวในทิศทางเดียวกันทั้งนิยามเก่าและนิยามใหม่

ตารางที่ 1.2 โครงสร้างของ GDP MSME ปี 2562 จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยเปรียบเทียบระหว่างนิยามเดิมนับกับนิยามใหม่

กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	GDP SME ตามนิยามเดิม (ล้านบาท)	GDP MSME ตามนิยามใหม่ (ล้านบาท)	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
ภาคการเกษตร ¹	0	68,021	n.a.
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	0	68,021	n.a.
ภาคอุตสาหกรรม	1,801,701	1,977,188	9.7
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	66,698	49,198	-26.2
การผลิต	1,682,551	1,854,198	10.2

กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	GDP SME ตามนิยามเดิม (ล้านบาท)	GDP MSME ตามนิยามใหม่ (ล้านบาท)	การ เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
ไฟฟ้า ก๊าซ ใอน้ำ และระบบปรับอากาศ	25,513	57,168	124.1
การจัดหาน้ำ การจัดการและบำบัดน้ำเสีย	26,939	16,623	-38.3
ภาคการค้าและภาคการบริการ	5,489,042	3,917,948	-28.6
การก่อสร้าง	349,510	216,522	-38.0
การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์	2,224,557	1,208,798	-45.7
การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	430,056	390,789	-9.1
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	704,134	700,027	-0.6
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	139,599	94,904	-32.0
กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	431,312	26,002	-94.0
กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	300,179	140,429	-53.2
กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	222,061	127,985	-42.4
กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน	200,459	146,156	-27.1
การศึกษา	90,126	441,546	389.9
กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	77,665	93,130	19.9
ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	110,040	113,165	2.8
กิจกรรมบริการด้านอื่นๆ	180,692	189,845	5.1
กิจกรรมการจ้างงานในครัวเรือนส่วนบุคคล	28,652	28,652	0.0
รวม	7,290,743	5,963,156	-18.2

หมายเหตุ : 1. GDP MSME ตามนิยามใหม่ คำนวณจากมูลค่าเพิ่มเฉพาะในส่วนของการเกษตรเชิงธุรกิจ ได้แก่ ธุรกิจเกษตรที่จดทะเบียนพาณิชย์ หรือจดทะเบียนนิติบุคคล และ วิสาหกิจชุมชน เท่านั้น ซึ่งตามนิยามเดิมยังไม่มีข้อมูลที่เพียงพอสำหรับคำนวณมูลค่าดังกล่าวได้

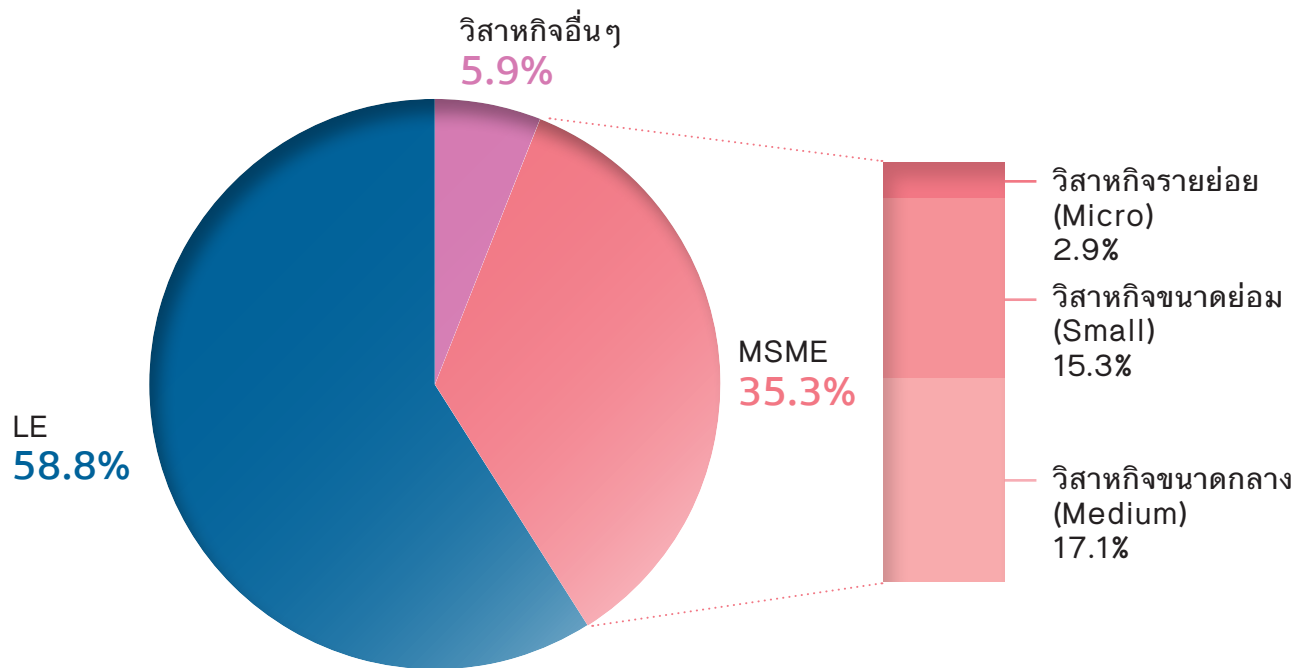
จากตารางที่ 1.2 เมื่อพิจารณา GDP MSME จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยใช้มูลค่าในปี 2562 ในการเปรียบเทียบ พบว่าโครงสร้างของ GDP เปลี่ยนแปลงไปพอสมควร โดยมูลค่า GDP MSME ในภาคอุตสาหกรรมปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.7 ในขณะที่ภาคการค้าและภาคการบริการ ปรับตัวลดลงร้อยละ 28.6 แต่ทั้งนี้เมื่อพิจารณามูลค่า GDP MSME ตามโครงสร้างของกิจกรรมทางเศรษฐกิจหลัก พบว่าภาคการบริการยังคงมีบทบาทต่อ GDP มากที่สุดเช่นเดิม

1.2 บทบาทของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ในปี 2562 มีมูลค่าเท่ากับ 16,879,027 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 513,455 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.4 ชะลอลงเมื่อเทียบกับอัตราการขยายตัวร้อยละ 4.2 ในปีก่อนหน้า โดยมีปัจจัยสนับสนุนมาจากการขยายตัวของภาคการท่องเที่ยวและภาคการค้าเป็นหลัก ในขณะที่ภาคอุตสาหกรรมหดตัวร้อยละ 0.7 และภาคการเกษตรขยายตัวได้ร้อยละ 0.1 สำหรับมูลค่า GDP ในปี 2562 เป็นมูลค่า GDP ในภาคเกษตร คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.0 ของมูลค่า GDP รวม หรือมีมูลค่า 1,351,042 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 0.1 ชะลอลงจากการขยายตัวร้อยละ 5.5 ในปีที่แล้ว สำหรับ GDP นอกภาคเกษตรมีมูลค่าเท่ากับ 15,527,985 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 92.0 ของมูลค่า GDP รวม ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.6 ชะลอลงเมื่อเทียบกับการขยายตัวร้อยละ 4.0 ในปีก่อนหน้า

ในขณะที่ GDP ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (MSME) ในปี 2562 มีมูลค่า 5,963,156 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 35.3 ต่อ GDP รวมทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีสัดส่วนร้อยละ 34.6 โดยมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 3.0 ชะลอลงจากปีก่อน ที่ขยายตัวร้อยละ 5.5 และเมื่อพิจารณามูลค่า GDP ตามขนาดวิสาหกิจ พบว่าวิสาหกิจรายย่อย (Micro) มีมูลค่า GDP เท่ากับ 496,187 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.9 วิสาหกิจ ขนาดย่อม (SE) มีมูลค่า GDP เท่ากับ 2,575,443 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.3 และวิสาหกิจขนาดกลาง (ME) มีมูลค่า GDP เท่ากับ 2,891,526 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.1 โดยมีอัตราการขยายตัวเท่ากับ ร้อยละ 8.6, 0.7 และ 3.9 ตามลำดับ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ GDP MSME ยังคงขยายตัวได้สูง ยังคงมาจากการขยายตัวของอุปสงค์ภายในประเทศ ได้แก่ การบริโภคของภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งรายรับจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ ส่งผลให้ภาคการค้าและภาคการบริการยังคงเติบโตได้ในอัตราที่สูง

ภาพที่ 1.1 โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ปี 2562 จำแนกตามขนาดวิสาหกิจ

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ 17 ก.พ. 2563

ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ตารางที่ 1.3 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ปี 2558 - 2562 จำแนกตามขนาดวิสาหกิจ

	2558	2559	2560	2561	2562 ^P
มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ จำแนกตามขนาดวิสาหกิจ (ล้านบาท)					
ประเทศ	13,743,463	14,592,595	15,486,551	16,365,572	16,879,027
วิสาหกิจขนาดใหญ่ (LE)	8,533,362	8,923,974	9,306,929	9,750,776	9,922,420
MSME	4,366,685	4,786,716	5,262,536	5,657,965	5,963,156
• วิสาหกิจรายย่อย (Micro)	415,813	399,906	515,929	450,543	496,187
• วิสาหกิจขนาดย่อม (SE)	1,896,705	2,099,663	2,237,803	2,468,863	2,575,443
• วิสาหกิจขนาดกลาง (ME)	2,054,167	2,287,147	2,508,804	2,738,559	2,891,526
วิสาหกิจอื่นๆ ¹	843,416	881,905	917,086	956,831	993,451
สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ จำแนกตามขนาดวิสาหกิจ (ร้อยละ)					
ประเทศ	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
วิสาหกิจขนาดใหญ่ (LE)	62.1	61.2	60.1	59.6	58.8
MSME	31.8	32.8	34.0	34.6	35.3
• วิสาหกิจรายย่อย (Micro)	3.0	2.7	3.3	2.8	2.9
• วิสาหกิจขนาดย่อม (SE)	13.8	14.4	14.4	15.1	15.3
• วิสาหกิจขนาดกลาง (ME)	14.9	15.7	16.2	16.7	17.1
วิสาหกิจอื่นๆ ¹	6.1	6.0	5.9	5.8	5.9
อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ จำแนกตามขนาดวิสาหกิจ (ร้อยละ) yoy					
ประเทศ	3.1	3.4	4.1	4.2	2.4
วิสาหกิจขนาดใหญ่ (LE)	4.1	2.9	2.9	3.9	2.6
MSME	3.3	5.7	7.0	5.5	3.0
• วิสาหกิจรายย่อย (Micro)	6.0	-7.8	26.6	4.9	8.6
• วิสาหกิจขนาดย่อม (SE)	-0.9	7.0	3.7	7.9	0.7
• วิสาหกิจขนาดกลาง (ME)	6.9	7.3	6.6	3.4	3.9
วิสาหกิจอื่นๆ ¹	1.1	0.4	0.8	1.5	1.0

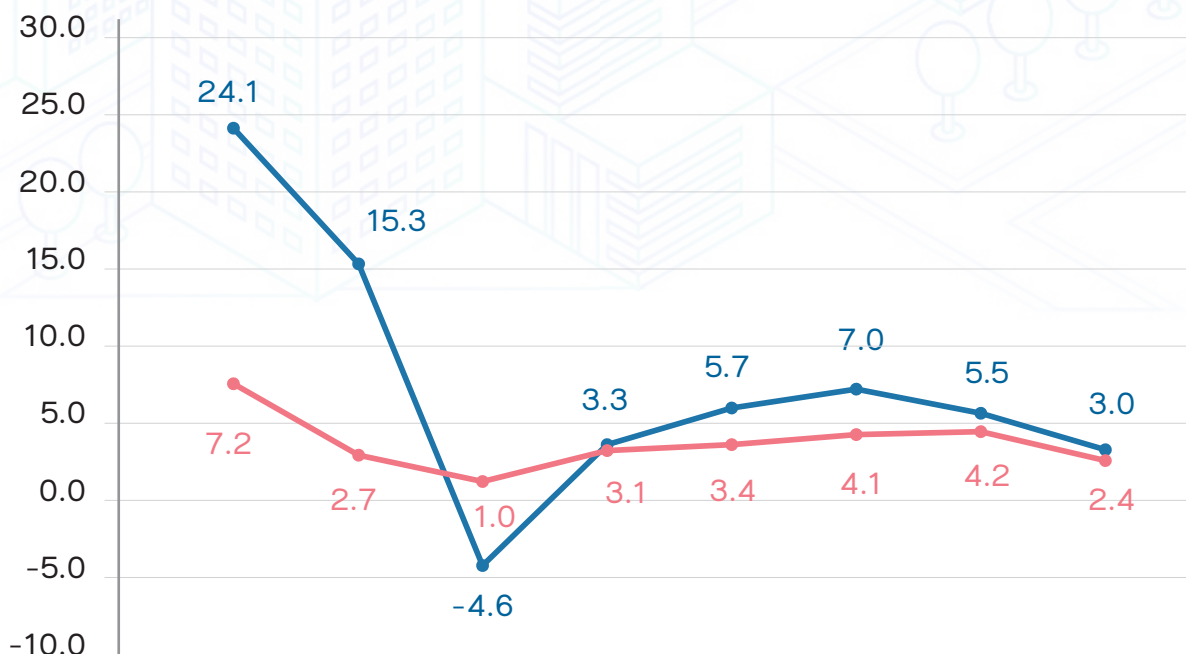
ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ 17 ก.พ. 2563

ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

หมายเหตุ : 1. วิสาหกิจอื่นๆ คือ การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ

จากตารางที่ 1.3 และภาพที่ 1.1 แสดงโครงสร้าง GDP ของประเทศจำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และตามขนาดวิสาหกิจในปี 2562 พบว่าโครงสร้าง GDP ของประเทศ ยังคงมีวิสาหกิจขนาดใหญ่ (LE) เป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่มีความสำคัญที่สุด โดยมีสัดส่วนมูลค่า GDP คิดเป็นร้อยละ 58.8 ขณะที่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (MSME) มีสัดส่วนมูลค่า GDP คิดเป็นร้อยละ 35.3 และยังพบว่าตั้งแต่ปี 2558 เป็นต้นมา สัดส่วน GDP MSME ปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งแสดงถึงบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจของ MSME ที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ นอกจากนี้ GDP ของวิสาหกิจรายย่อย (Micro) ยังมีอัตราการเติบโตเฉลี่ย 5 ปีย้อนหลัง สูงที่สุด คือร้อยละ 7.6 โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ของทั้งภาคการค้าและภาคการบริการ เป็นผลจากการขยายตัวของการบินธุรกิจและการบินภาคเอกชน และที่สำคัญคือภาคการท่องเที่ยว ซึ่งเติบโตต่อเนื่องหลายปีติดต่อกัน

ภาพที่ 1.2 แนวโน้มสัดส่วนของ MSME และอัตราการขยายตัวของ GDP ปี 2555 – 2562

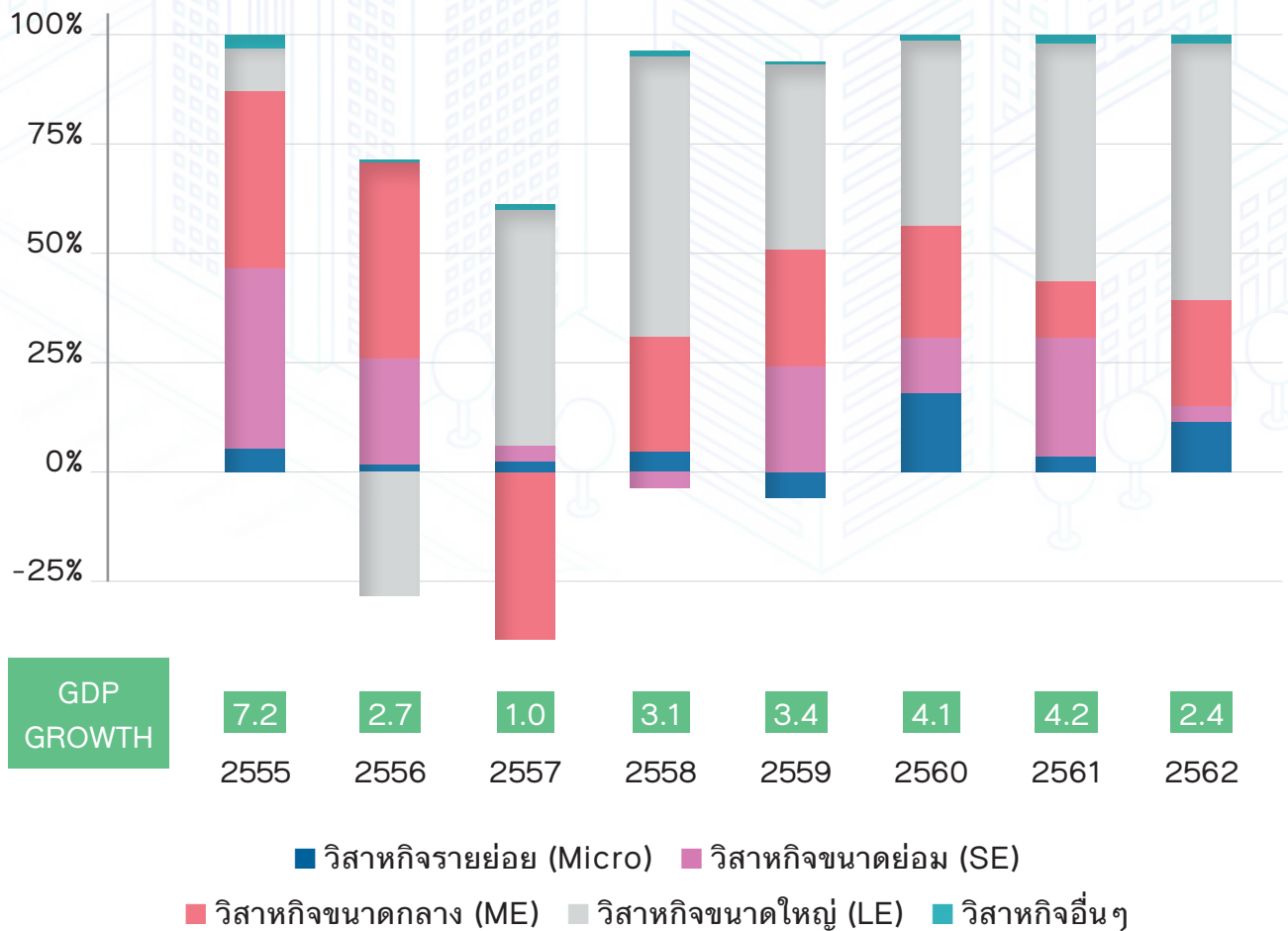
สัดส่วน GDP MSME	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562
	30.7	32.9	31.9	31.8	32.8	34.0	34.6	35.3

—●— GDP ประเทศ —●— GDP MSME

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ 17 ก.พ. 2563
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

จากภาพที่ 1.2 เมื่อพิจารณาด้านอัตราการขยายตัวของ GDP ประเทศ เปรียบเทียบกับ GDP MSME พบว่า ยังคงขยายตัวในทิศทางเดียวกัน โดยที่ GDP MSME ยังคงมีอัตราการเติบโตสูงกว่าภาพรวมของ GDP ประเทศ เนื่องจากบทบาทของ MSME ส่วนใหญ่จะอยู่ในภาคการบริการและภาคการค้า ซึ่งที่ผ่านมา GDP มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องจากการขยายตัวของภาคการท่องเที่ยวเป็นสำคัญ

ภาพที่ 1.3 บทบาทต่อการขยายตัวของ GDP ประเทศ จำแนกตามขนาดวิสาหกิจ ปี 2555 – 2562

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ 17 ก.พ. 2563
 ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

จากภาพที่ 1.3 แสดงถึงบทบาทต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจประเทศ ของวิสาหกิจต่างๆ ตั้งแต่ปี 2555 เป็นต้นมา พบว่าวิสาหกิจขนาดใหญ่ (LE) ยังคงมีบทบาทต่อการเติบโตของ GDP ประเทศมากที่สุด แม้ว่าแนวโน้มทางด้านสัดส่วนต่อ GDP รวมจะค่อยๆ ลดลง

ในขณะที่เศรษฐกิจของ MSME จะมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ภายในประเทศเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งรวมถึงรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติด้วย จะเห็นได้จากในช่วงปี 2559 - 2561 ภาคการท่องเที่ยวของไทยมีอัตราการขยายตัวที่สูงต่อเนื่อง ทั้งในด้านจำนวนและด้านการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างชาติ รวมทั้งความมีเสถียรภาพภายในของประเทศ ส่งผลให้ GDP MSME ในทุกขนาดวิสาหกิจขยายตัวได้ค่อนข้างดี

สำหรับวิสาหกิจรายย่อย (Micro) ซึ่งมีบทบาทต่อเศรษฐกิจในระดับชุมชนและท้องถิ่น จะมีความสัมพันธ์กับรายได้ในภาคเกษตร ดังจะเห็นได้จากในปี 2559 GDP ในภาคเกษตรหดตัวร้อยละ 1.2 ในขณะที่ GDP Micro หดตัวลงถึงร้อยละ 7.6

1.2.1 มูลค่า โครงสร้าง และอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

ตารางที่ 1.4 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

	2558	2559	2560	2561	2562 ^P
มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (ล้านบาท)					
รวมทั้งประเทศ	13,743,463	14,592,595	15,486,551	16,365,572	16,879,027
ภาคเกษตร	1,219,421	1,237,005	1,300,994	1,330,009	1,351,042
ภาคอุตสาหกรรม	4,592,339	4,792,404	5,033,817	5,282,491	5,216,434
• การเหมืองแร่	431,425	399,764	386,153	416,992	415,111
• การผลิต	3,762,150	3,960,861	4,186,823	4,375,688	4,270,414
• ไฟฟ้า ก๊าซ และน้ำประปา	398,764	431,779	460,841	489,811	530,909
ภาคการค้าปลีกค้าส่ง	1,966,439	2,187,470	2,383,488	2,595,441	2,789,237
ภาคการบริการ	5,965,264	6,375,716	6,768,252	7,157,631	7,522,314
• การก่อสร้าง	379,939	400,421	394,720	410,800	421,604
• การบริการภาคเอกชน	4,741,909	5,093,390	5,456,446	5,790,000	6,107,259
• การบริการภาครัฐ	843,416	881,905	917,086	956,831	993,451
สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (ร้อยละ)					
รวมทั้งประเทศ	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
ภาคเกษตร	8.9	8.5	8.4	8.1	8.0
ภาคอุตสาหกรรม	33.4	32.8	32.5	32.3	30.9
• การเหมืองแร่	3.1	2.7	2.5	2.5	2.5
• การผลิต	27.4	27.1	27.0	26.7	25.3
• ไฟฟ้า ก๊าซ และน้ำประปา	2.9	3.0	3.0	3.0	3.1
ภาคการค้าปลีกค้าส่ง	14.3	15.0	15.4	15.9	16.5

	2558	2559	2560	2561	2562 ^p
ภาคการบริการ	43.4	43.7	43.7	43.7	44.6
• การก่อสร้าง	2.8	2.7	2.5	2.5	2.5
• การบริการภาคเอกชน	34.5	34.9	35.2	35.4	36.2
• การบริการภาครัฐ	6.1	6.0	5.9	5.8	5.9
อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (ร้อยละ) YoY					
รวมทั้งประเทศ	3.1	3.4	4.1	4.2	2.4
ภาคเกษตร	-6.5	-1.2	4.7	5.5	0.1
ภาคอุตสาหกรรม	1.9	2.2	2.1	2.7	0.0
• การเหมืองแร่	2.4	0.8	-6.0	-3.0	1.7
• การผลิต	1.5	2.3	2.8	3.2	-0.7
• ไฟฟ้า ก๊าซ และน้ำประปา	5.4	3.6	2.4	2.7	4.5
ภาคการค้าปลีกค้าส่ง	5.6	6.2	6.4	6.6	5.7
ภาคการบริการ	6.0	4.6	5.0	4.5	3.8
• การก่อสร้าง	17.1	8.0	-3.0	2.4	2.0
• การบริการภาคเอกชน	5.9	4.9	6.1	5.0	4.2
• การบริการภาครัฐ	1.1	0.4	0.8	1.5	1.0

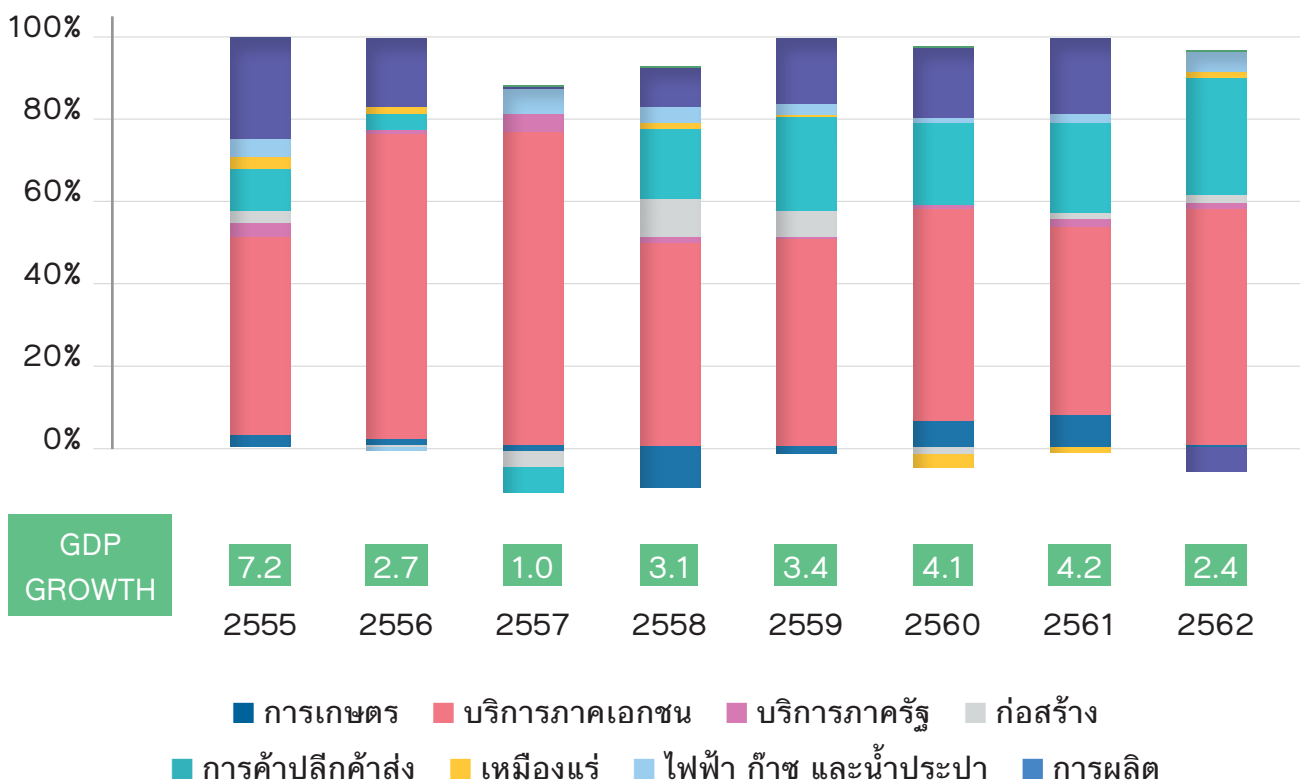
ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ 17 ก.พ. 2563
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

จากตารางที่ 1.4 เมื่อพิจารณาโครงสร้าง GDP ของประเทศในปี 2562 จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พบว่าร้อยละ 8.0 เป็นมูลค่าที่เกิดจากภาคการเกษตร ขณะที่อีกร้อยละ 92.0 เป็นผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศที่เกิดจากภาคนอกเกษตร และเมื่อพิจารณาโครงสร้าง GDP ของภาคนอกเกษตร พบว่าภาคการบริการยังคงเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีบทบาทสูงที่สุดต่อเศรษฐกิจของประเทศ มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 44.6 ของมูลค่า GDP รวม รองลงมาได้แก่ภาคอุตสาหกรรม ซึ่งมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 30.9 โดยกิจกรรมการผลิตมีสัดส่วนมากที่สุดคือร้อยละ 25.3 ในขณะที่ภาคการค้าปลีกค้าส่งมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 16.5

แนวโน้มโครงสร้างของ GDP ประเทศยังคงมีการปรับตัว โดยภาคการบริการและภาคการค้ามีบทบาทเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ภาคอุตสาหกรรมกลับมีสัดส่วนค่อยๆ ลดลงไป แสดงถึงระบบเศรษฐกิจของประเทศที่พึ่งพารายได้จากการส่งออกสินค้าลดลง แต่ในขณะเดียวกันด้านการส่งออกบริการหรือภาคการท่องเที่ยวกลับมีบทบาทสำคัญมากขึ้น โดยมีสัดส่วนต่อ GDP เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โดยในปี 2562 รายได้จากภาคการท่องเที่ยวคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 13.0 ของ GDP ประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ยังคงขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง

ภาคการค้าปลีกค้าส่งที่ได้แรงสนับสนุนจากเทคโนโลยีออนไลน์ ทั้งในด้านการตลาด ระบบการชำระเงินออนไลน์ผ่าน mobile application ต่างๆ รวมทั้งปัจจัยด้านความเร็วของอินเทอร์เน็ตและการใช้งานที่แพร่หลาย ล้วนส่งผลต่อการขยายตัวของ GDP ในภาคการค้า ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีการขยายตัวของ GDP เร่งขึ้นต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2558 เป็นต้นมา และมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 6.1

ภาพที่ 1.4 บทบาทต่อการขยายตัวของ GDP ประเทศ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ปี 2555 – 2562

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ 17 ก.พ. 2563
 ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

เมื่อพิจารณาบทบาทของกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ ต่อการขยายตัวของ GDP ประเทศ พบว่าภาคการเกษตรมีบทบาทค่อนข้างน้อย โดยมีบทบาทต่อการเติบโตของ GDP เฉลี่ยประมาณร้อยละ 0.5 แต่ทั้งนี้รายได้จากภาคการเกษตรหรือรายได้เกษตรกร กลับมีความสำคัญต่อการบริโภคในส่วนท้องถิ่นและส่วนภูมิภาค ซึ่งจะส่งผลต่อภาคการค้าปลีกและค้าส่งให้มีการขยายตัวได้ดียิ่งขึ้น

ดังนั้น บทบาทของการเติบโตทางเศรษฐกิจจะอยู่ที่ภาคนอกเกษตร ซึ่งได้แก่ ภาคอุตสาหกรรม ภาคการค้าปลีกค้าส่งและภาคการบริการเป็นหลัก โดยจากภาพพบว่าภาคการบริการและภาคการค้ามีบทบาทต่อการเติบโตของ GDP ประเทศมากที่สุด ในขณะที่ภาคอุตสาหกรรมส่วนใหญ่จะสัมพันธ์กับทิศทางและแนวโน้มของภาคการส่งออกเป็นสำคัญ

สำหรับในปี 2562 ภาคอุตสาหกรรมได้รับผลกระทบจากการหดตัวของภาคการส่งออก สาเหตุจากค่าเงินบาทที่แข็งค่า สงครามการค้าระหว่างจีนและสหรัฐฯ รวมทั้งความต้องการของตลาดโลกสำหรับสินค้าในบางอุตสาหกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมยานยนต์ เป็นต้น

ในขณะที่ภาคการค้าและภาคการบริการยังคงเป็นตัวขับเคลื่อนหลักให้เศรษฐกิจของประเทศยังคงขยายตัวต่อไปได้ และคาดว่าแนวโน้มจะเป็นเช่นนี้ต่อเนื่องไปอีกในอนาคต

1.2.2 มูลค่าโครงสร้าง และอัตราการขยายตัวผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของ MSME

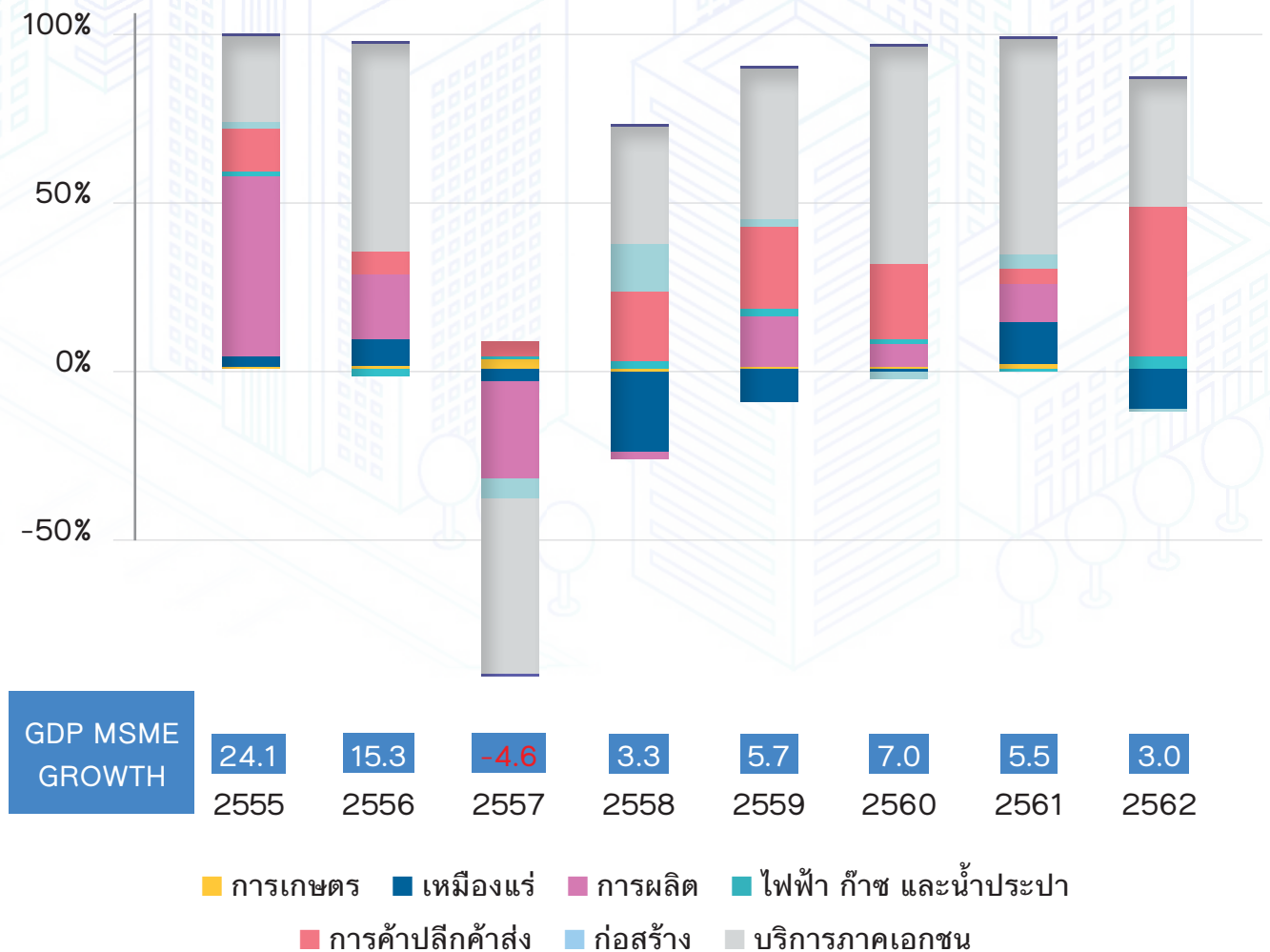
ตารางที่ 1.5 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของ MSME จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ปี 2558 - 2562

	2558	2559	2560	2561	2562
มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของ MSME ณ ราคาประจำปี ตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (ล้านบาท)					
MSME	4,366,685	4,786,716	5,262,536	5,657,965	5,963,156
ภาคเกษตร	55,472	59,613	61,198	67,005	68,021
ภาคอุตสาหกรรม	1,766,751	1,842,349	1,922,546	2,017,066	1,977,188
• การเหมืองแร่	95,986	63,038	59,002	50,766	49,198
• การผลิต	1,625,479	1,726,004	1,802,338	1,899,862	1,854,198
• ไฟฟ้า ก๊าซ และน้ำประปา	45,286	53,307	61,206	66,438	73,791
ภาคการค้าปลีกค้าส่ง	779,569	899,799	1,011,133	1,107,904	1,208,798
ภาคการบริการ	1,764,893	1,984,955	2,267,659	2,465,990	2,709,150
• การก่อสร้าง	211,618	214,574	208,356	213,253	216,522
• การบริการภาคเอกชน	1,553,274	1,770,381	2,059,303	2,252,737	2,492,628

	2558	2559	2560	2561	2562
สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของ MSME ณ ราคาประจำปี ตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (ร้อยละ)					
MSME	100.0	100.0	100.0	100	100
ภาคเกษตร	1.3	1.2	1.2	1.2	1.1
ภาคอุตสาหกรรม	40.5	38.5	36.5	35.7	33.2
• การเหมืองแร่	2.2	1.3	1.1	0.9	0.8
• การผลิต	37.2	36.1	34.2	33.6	31.1
• ไฟฟ้า ก๊าซ และน้ำประปา	1.0	1.1	1.2	1.2	1.2
ภาคการค้าปลีกค้าส่ง	17.9	18.8	19.2	19.6	20.3
ภาคการบริการ	40.4	41.5	43.1	43.6	45.4
• การก่อสร้าง	4.8	4.5	4.0	3.8	3.6
• การบริการภาคเอกชน	35.6	37.0	39.1	39.8	41.8
อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของ MSME จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (ร้อยละ) YoY					
MSME	3.3	5.7	7.0	5.5	3.0
ภาคเกษตร	-6.0	4.8	3.2	8.5	-1.6
ภาคอุตสาหกรรม	-4.2	1.3	1.5	3.6	-1.0
• การเหมืองแร่	-49.7	-40.9	-5.4	84.2	-31.7
• การผลิต	-0.4	2.9	1.4	1.9	0.0
• ไฟฟ้า ก๊าซ และน้ำประปา	12.1	13.5	10.1	-4.8	12.0
ภาคการค้าปลีกค้าส่ง	9.8	10.3	9.6	1.4	10.4
ภาคการบริการ	8.8	8.0	10.9	8.7	3.2
• การก่อสร้าง	26.3	3.9	-4.4	6.1	-0.8
• การบริการภาคเอกชน	7.0	8.5	12.7	8.9	3.6

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ 17 ก.พ. 2563
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ภาพที่ 1.5 บทบาทต่อการขยายตัวของ GDP MSME จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ปี 2555 – 2562

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ 17 ก.พ. 2563
 ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

จากภาพที่ 1.5 เมื่อพิจารณาบทบาทตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่อการเติบโตของ GDP MSME พบว่า ตั้งแต่ ปี 2558 เป็นต้นมา กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีความสำคัญมากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมในภาคการค้าและภาคการบริการ นอกจากนี้ ภาคการบริการยังมีความสำคัญต่อ MSME ทั้งในด้านจำนวนกิจการและจำนวนการจ้างงาน โดยในปี 2562 มีจำนวน MSME ในภาคการบริการ 1,244,464 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 40.1 ของจำนวน MSME ทั้งหมด และมีการจ้างงานทั้งสิ้น 5.34 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 44.3 ของจำนวนการจ้างงานทั้งหมดของ MSME

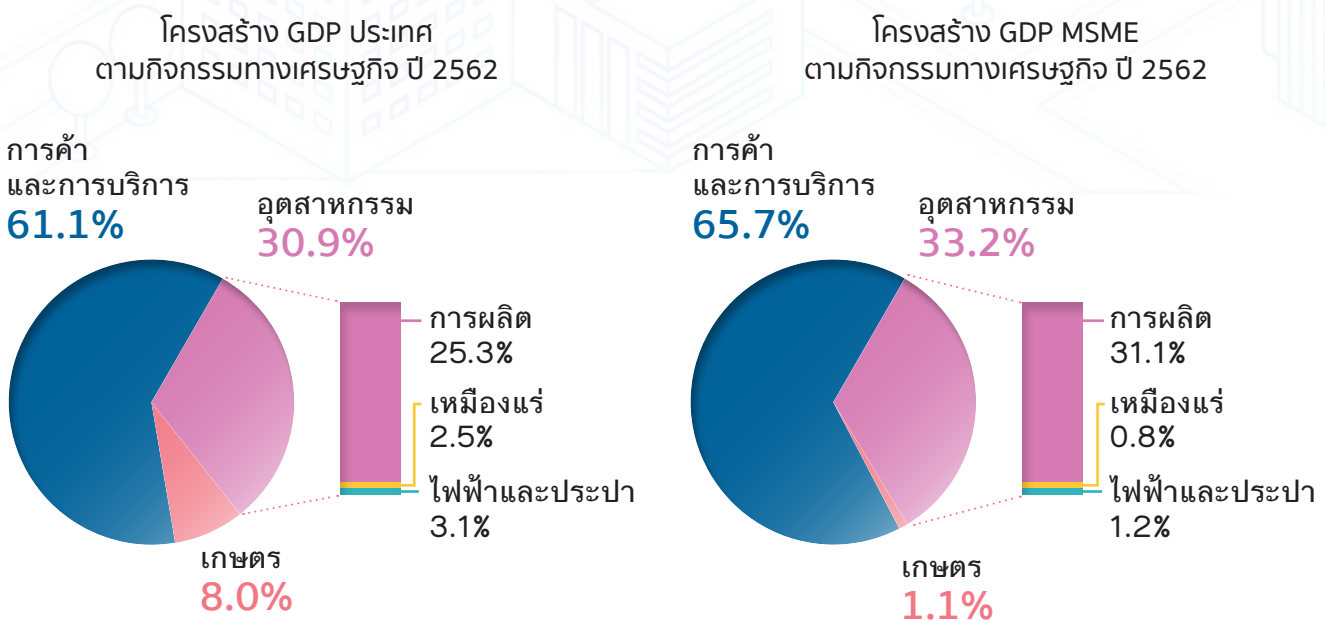
1.3 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

1.3.1 ภาคอุตสาหกรรม

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในภาคอุตสาหกรรม ปี 2562 มีมูลค่ารวมเท่ากับ 5,216,434 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 30.9 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ โดยเป็นมูลค่า GDP ในกิจกรรมการผลิต 4,270,414 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25.3 กิจกรรมการเหมืองแร่ มีมูลค่า 415,111 ล้านบาท และกิจกรรมการผลิตไฟฟ้า ก๊าซ และประปา มูลค่า 530,909 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.5 และ 3.1 ของ GDP ประเทศ ตามลำดับ

ในขณะที่ภาคอุตสาหกรรมของ MSME มีมูลค่า GDP เท่ากับ 1,977,188 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 33.2 ของ GDP MSME รวม โดยประกอบด้วย GDP ในกิจกรรมการผลิตคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 31.1 กิจกรรมการเหมืองแร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.8 และกิจกรรมการผลิตไฟฟ้า ก๊าซ และประปา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.2

ภาพที่ 1.6 โครงสร้างของ GDP ประเทศ และ GDP MSME ในภาคอุตสาหกรรม ปี 2562

• กิจกรรมการผลิต

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในกิจกรรมการผลิต ปี 2562 มีมูลค่ารวม 4,270,414 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25.3 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ และเมื่อพิจารณามูลค่า GDP ตามขนาดวิสาหกิจ พบว่า มูลค่า GDP ในภาคการผลิตเกิดจากวิสาหกิจขนาดใหญ่ (LE) เท่ากับ 2,416,216 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 56.6 ในขณะที่เป็นมูลค่าที่เกิดจาก MSME เท่ากับ 1,854,198 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 43.4 ของ GDP ภาคการผลิตรวม และคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 31.1 เมื่อเทียบกับมูลค่า GDP MSME รวม โดยเป็นมูลค่าที่เกิดจากวิสาหกิจรายย่อย (Micro) เท่ากับ 47,104 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.1 มูลค่าที่เกิดจากวิสาหกิจขนาดย่อม (SE) เท่ากับ 786,184 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 18.4 และมูลค่าที่เกิดจากวิสาหกิจขนาดกลาง (ME) เท่ากับ 1,020,910 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 23.9 (ตารางที่ 1.6)

ตารางที่ 1.6 GDP ภาคการผลิต ปี 2558 – 2562 จำแนกตามขนาดวิสาหกิจ

	2558	2559	2560	2561	2562
มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ภาคการผลิต ณ ราคาประจำปี (ล้านบาท)					
ประเทศ	13,743,463	14,592,595	15,486,551	16,365,572	16,879,027
ภาคการผลิตรวม	3,762,150	3,960,861	4,186,823	4,375,688	4,270,414
MSME	1,625,479	1,726,004	1,802,338	1,899,862	1,854,198
• วิสาหกิจรายย่อย (Micro)	51,357	44,878	58,484	45,798	47,104
• วิสาหกิจขนาดย่อม (SE)	709,953	744,326	773,413	806,209	786,184
• วิสาหกิจขนาดกลาง (ME)	864,169	936,800	970,441	1,047,855	1,020,910
วิสาหกิจขนาดใหญ่ (LE)	2,136,671	2,234,857	2,384,485	2,475,826	2,416,216
สัดส่วน GDP ภาคการผลิต ต่อ GDP ประเทศ (ร้อยละ)					
ภาคการผลิต	27.4	27.1	27.0	26.7	25.3
สัดส่วน GDP ภาคการผลิต จำแนกตามขนาดวิสาหกิจ (ร้อยละ)					
MSME	43.2	43.6	43.0	43.4	43.4
• วิสาหกิจรายย่อย (Micro)	1.3	1.1	1.4	1.1	1.1
• วิสาหกิจขนาดย่อม (SE)	18.9	18.8	18.4	18.4	18.4
• วิสาหกิจขนาดกลาง (ME)	23.0	23.7	23.2	23.9	23.9
วิสาหกิจขนาดใหญ่ (LE)	56.8	56.4	57.0	56.6	56.6

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ 17 ก.พ. 2563
 ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

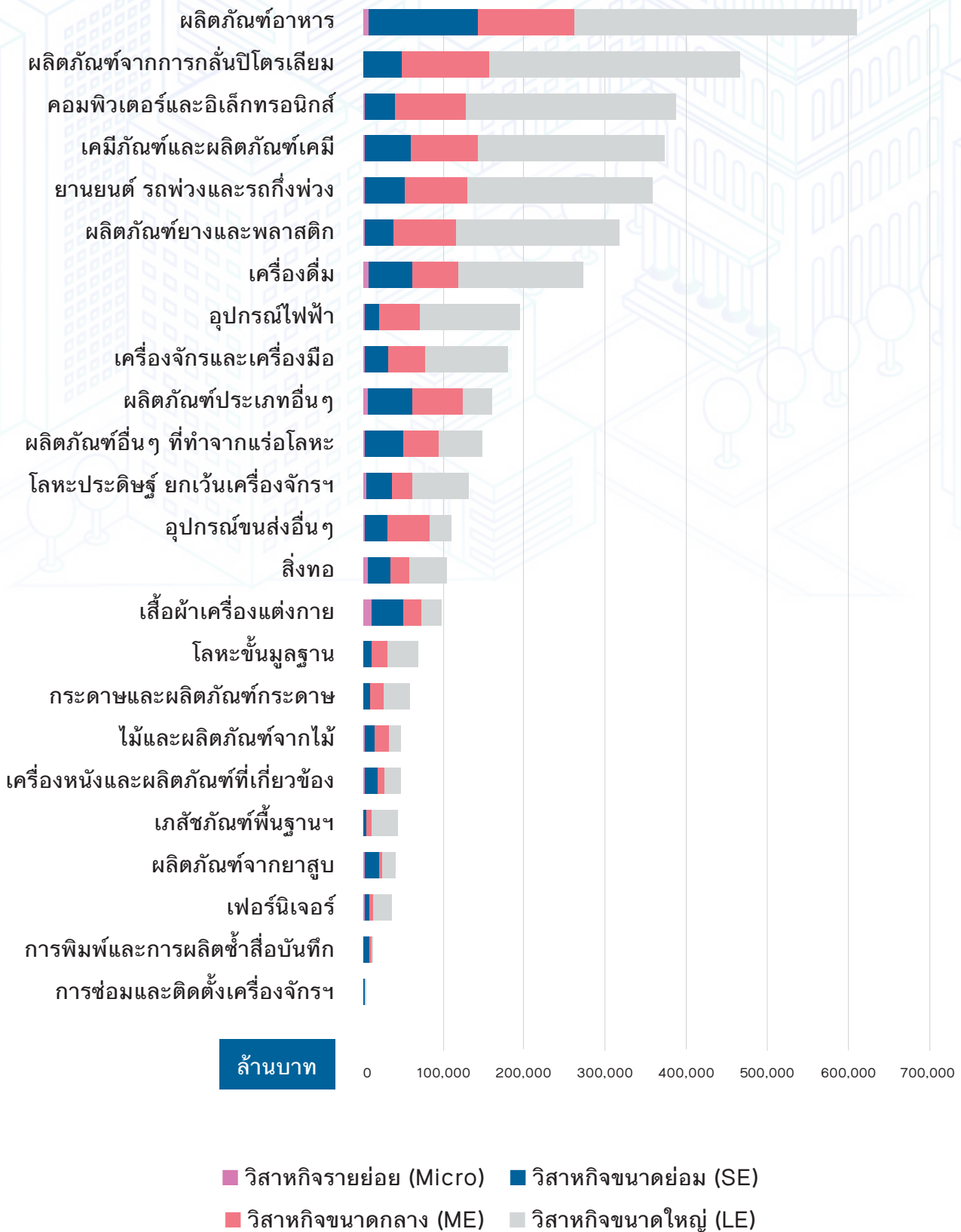
ตารางที่ 1.7 โครงสร้างและสัดส่วนของ GDP กิจกรรมการผลิต ปี 2562 จำแนกตามสาขาการผลิต (TSIC)

TSIC	สาขาการผลิต	ประเทศ	MSME		
		มูลค่ารวม (ล้านบาท)	มูลค่า MSME (ล้านบาท)	สัดส่วน รายสาขา ของ MSME ต่อราย สาขา ของ ประเทศ (ร้อยละ)	สัดส่วน รายสาขา ของ MSME ต่อ GDP MSME ภาค การผลิต (ร้อยละ)
10	ผลิตภัณฑ์อาหาร	614,991	262,685	42.7	14.2
11	เครื่องดื่ม	273,199	118,132	43.2	6.4
12	ผลิตภัณฑ์จากยาสูบ	39,136	23,456	59.9	1.3
13	สิ่งทอ	104,287	56,931	54.6	3.1
14	เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย	96,491	71,855	74.5	3.9
15	เครื่องหนัง และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง	45,642	27,272	59.8	1.5
16	ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	46,629	32,003	68.6	1.7
17	กระดาษ และผลิตภัณฑ์กระดาษ	56,841	25,075	44.1	1.4
18	การพิมพ์ และการผลิตซ้ำสื่อบันทึก	11,770	10,195	86.6	0.5
19	ผลิตภัณฑ์จากการกลั่น ปิโตรเลียม	468,092	156,148	33.4	8.4
20	เคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี	374,066	141,076	37.7	7.6
21	เภสัชภัณฑ์พื้นฐานฯ	43,396	9,561	22.0	0.5
22	ผลิตภัณฑ์ยางและพลาสติก	318,682	114,929	36.1	6.2
23	ผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่ทำจากแร่โลหะ	147,258	92,672	62.9	5.0

TSIC	สาขาการผลิต	ประเทศ	MSME		
		มูลค่ารวม (ล้านบาท)	มูลค่า MSME (ล้านบาท)	สัดส่วน รายสาขา ของ MSME ต่อราย สาขา ของ ประเทศ (ร้อยละ)	สัดส่วน รายสาขา ของ MSME ต่อ GDP MSME ภาค การผลิต (ร้อยละ)
24	โลหะขั้นมูลฐาน	68,058	29,905	43.9	1.6
25	โลหะประดิษฐ์ ยกเว้นเครื่องจักรและอุปกรณ์	131,598	61,009	46.4	3.3
26	คอมพิวเตอร์ และอิเล็กทรอนิกส์	388,722	127,943	32.9	6.9
27	อุปกรณ์ไฟฟ้า	194,787	69,192	35.5	3.7
28	เครื่องจักรและเครื่องมือ	180,648	76,477	42.3	4.1
29	ยานยนต์ รถพ่วงและรถกึ่งพ่วง	359,375	128,590	35.8	6.9
30	อุปกรณ์ขนส่งอื่นๆ	109,492	82,536	75.4	4.5
31	เฟอร์นิเจอร์	35,173	12,096	34.4	0.7
32	ผลิตภัณฑ์ประเภทอื่นๆ	160,057	123,606	77.2	6.6
33	การซ่อมและติดตั้งเครื่องจักร และอุปกรณ์	2,024	854	42.2	0.0
รวม		4,270,414	1,854,198	43.4	100.0

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ 17 ก.พ. 2563
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ภาพที่ 1.7 บทบาทของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ต่อ GDP ในภาคการผลิต

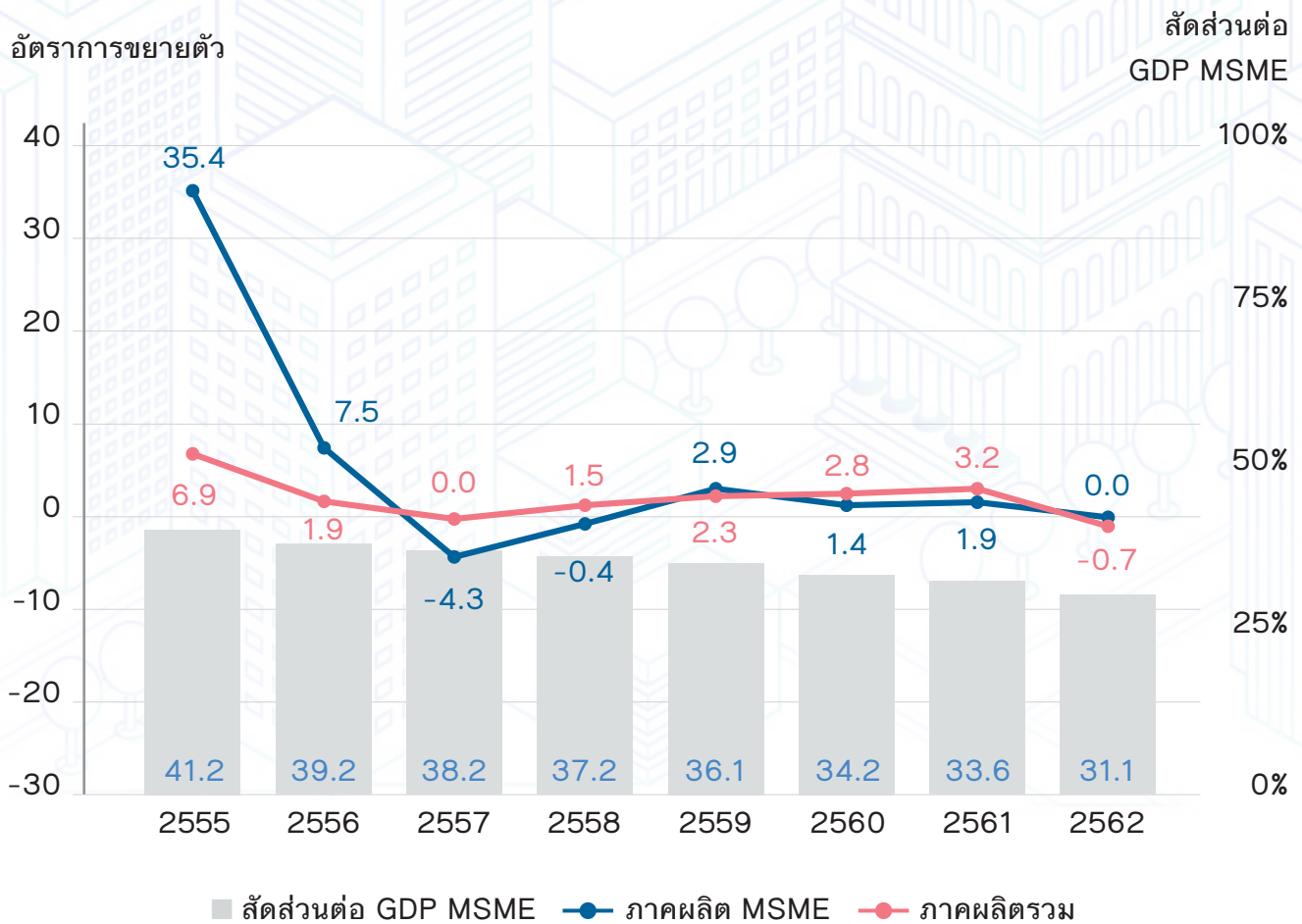
ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ 17 ก.พ. 2563
 ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ตารางที่ 1.7 แสดงถึงมูลค่า GDP ในภาคการผลิตของประเทศ จำแนกตามสาขาการผลิต (TSIC 2 หลัก) โดยเมื่อพิจารณาสาขาการผลิตพบว่า สาขาการผลิตที่มีมูลค่า GDP สูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สาขาการผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร (TSIC 10) มีมูลค่า 614,991 ล้านบาท รองลงมาได้แก่ สาขาการผลิตผลิตภัณฑ์จากการกลั่นปิโตรเลียม (TSIC 19) มีมูลค่า 468,092 ล้านบาท และสาขาการผลิตคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (TSIC 26) มีมูลค่า 388,722 ล้านบาท

ในด้านวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (MSME) สาขาการผลิตที่มีมูลค่า GDP มากที่สุด ได้แก่ สาขาการผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร (TSIC 10) มีมูลค่า 262,685 ล้านบาท รองลงมาได้แก่ สาขาการผลิตผลิตภัณฑ์จากการกลั่นปิโตรเลียม (TSIC 19) มีมูลค่า 156,148 ล้านบาท และสาขาการผลิตเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี (TSIC 20) มีมูลค่า 141,076 ล้านบาท

เมื่อพิจารณาภาพรวมในสาขาการผลิตที่ MSME มีบทบาทสูง (ตารางและภาพที่ 1.7) โดยหากพิจารณาบทบาทในแต่ละสาขาการผลิต พบว่าสาขาที่ MSME มีบทบาทมากที่สุดสามอันดับแรก ได้แก่ สาขาการพิมพ์และการผลิตซ้ำสื่อบันทึก สาขาการผลิตผลิตภัณฑ์ประเภทอื่นๆ และ สาขาการผลิตอุปกรณ์ขนส่งอื่นๆ

ภาพที่ 1.8 แนวโน้มสัดส่วนและการเติบโตของ GDP MSME ในภาคการผลิต ปี 2555 - 2562

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ 17 ก.พ. 2563
 ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

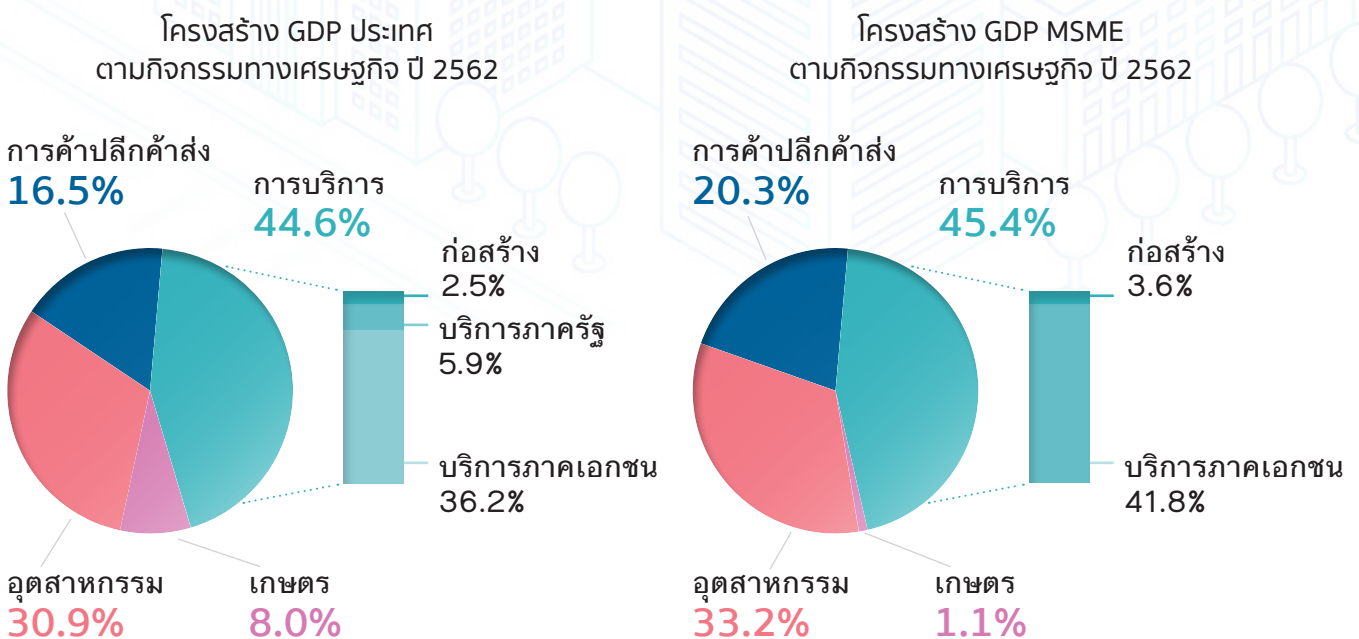
จากภาพที่ 1.8 พบว่าสัดส่วน GDP MSME ภาคการผลิตต่อ GDP MSME รวมตั้งแต่ปี 2555 เป็นต้นมา ยังคงลดลงต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มสัดส่วนของภาคการผลิตโดยรวมทั้งประเทศ โดยอัตราการขยายตัวของ GDP MSME ภาคการผลิตในปี 2562 เท่ากับร้อยละ 0.0 ในขณะที่ GDP ภาคการผลิตโดยรวมหดตัวร้อยละ 0.7 ทั้งนี้เนื่องจาก MSME ในภาคการผลิตส่วนใหญ่จะเป็นผู้ผลิตสินค้าชั้นกลาง หรือเป็นการผลิตเพื่อจำหน่ายภายในประเทศเป็นหลัก จึงได้รับผลกระทบจากภาคการส่งออกค่อนข้างน้อย ทั้งจากปัจจัยด้านการแข่งขันค่าของเงินบาท หรือสงครามการค้าระหว่างจีนกับสหรัฐฯ ซึ่งแท้จริงแล้วกลับส่งผลทางบวกต่อผู้ผลิต MSME ในการส่งออกสินค้าชั้นกลางไปยังทั้งสองประเทศเพื่อทดแทนมาตรการตอบโต้ระหว่างกัน

1.3.2 ภาคการค้าและบริการ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในภาคการค้าและบริการ ปี 2562 มีมูลค่ารวม 10,311,551 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 61.1 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ โดยเป็นมูลค่า GDP ในภาคการค้าปลีกและค้าส่ง 2,789,237 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.5 และเป็น GDP ในภาคการบริการมีมูลค่ารวม 7,522,314 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 44.6 ของ GDP ประเทศ

ในขณะที่ภาคการค้าและบริการของ MSME มีมูลค่า GDP เท่ากับ 3,941,054 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 65.6 ของ GDP MSME รวม ประกอบด้วย GDP ในภาคการค้าปลีกและค้าส่ง 1,213,676 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 20.3 และ GDP ในภาคการบริการ 2,727,377 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 45.4 ของ GDP MSME รวม

ภาพที่ 1.9 โครงสร้างของ GDP ประเทศ และ GDP MSME ในภาคการค้าและบริการ ปี 2562

• ภาคการค้าปลีกและค้าส่ง

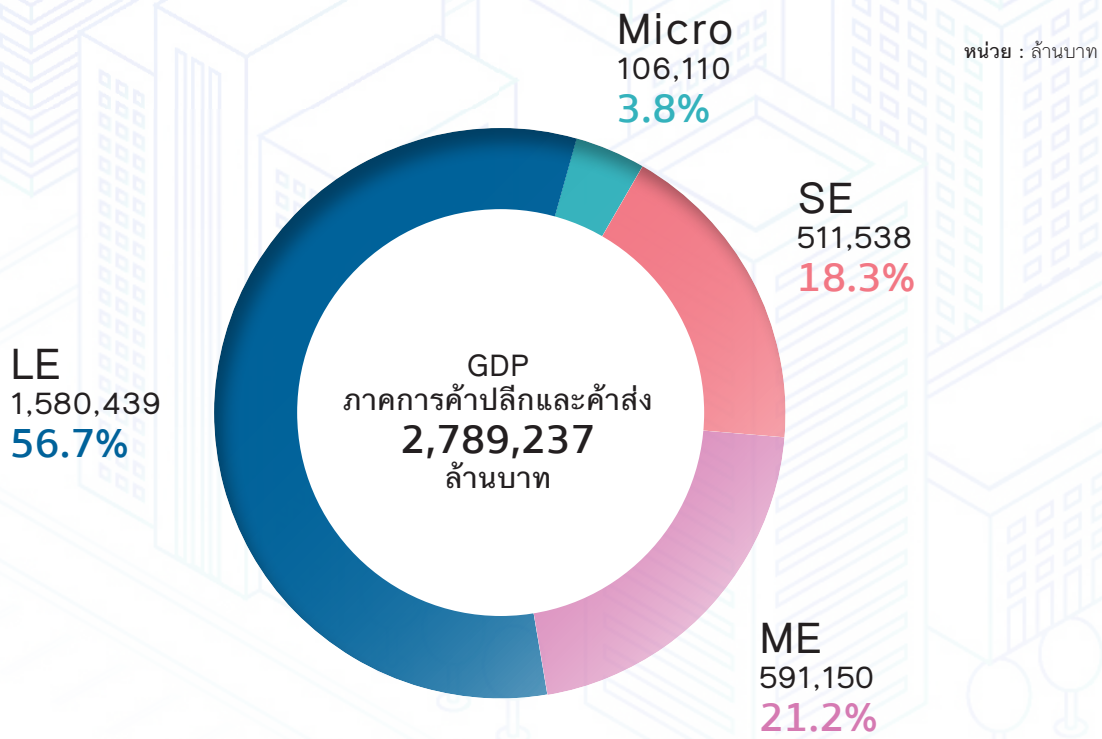
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในภาคการค้าปลีกและค้าส่ง ปี 2562 มีมูลค่ารวมเท่ากับ 2,789,237 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.5 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ เมื่อพิจารณามูลค่า GDP ตามขนาดวิสาหกิจ พบว่าเป็นมูลค่า GDP ที่เกิดจากวิสาหกิจขนาดใหญ่ (LE) เท่ากับ 1,580,439 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 56.7 และเป็นมูลค่า GDP ที่เกิดจาก MSME เท่ากับ 1,208,798 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 43.3 โดยเป็น GDP จากวิสาหกิจรายย่อย (Micro) เท่ากับ 106,110 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.8 จากวิสาหกิจขนาดย่อม (SE) เท่ากับ 511,538 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 18.3 และจากวิสาหกิจขนาดกลาง (ME) เท่ากับ 591,150 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.2 โดยมีรายละเอียดตามตารางที่ 1.8 และภาพที่ 1.10

ตารางที่ 1.8 GDP ภาคการค้าปลีกและค้าส่ง ปี 2558 – 2562 จำแนกตามขนาดวิสาหกิจ

	2558	2559	2560	2561	2562
มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ณ ราคาประจำปี (ล้านบาท)					
ประเทศ	13,743,463	14,592,595	15,486,551	16,365,572	16,879,027
กิจกรรมการค้าปลีกและค้าส่ง	1,966,439	2,187,470	2,383,488	2,595,441	2,789,237
MSME	779,569	899,799	1,011,133	1,107,904	1,208,798
• วิสาหกิจรายย่อย (Micro)	83,560	79,331	111,904	93,478	106,110
• วิสาหกิจขนาดย่อม (SE)	327,708	384,653	416,682	473,227	511,538
• วิสาหกิจขนาดกลาง (ME)	368,301	435,815	482,547	541,199	591,150
วิสาหกิจขนาดใหญ่ (LE)	1,186,870	1,287,671	1,372,355	1,487,537	1,580,439
สัดส่วน GDP ภาคการค้าปลีกและค้าส่งต่อ GDP ประเทศ (ร้อยละ)					
ภาคการค้าปลีกและค้าส่ง	14.3	15.0	15.4	15.9	16.5
สัดส่วน GDP ภาคการค้าปลีกและค้าส่ง จำแนกตามขนาดวิสาหกิจ (ร้อยละ)					
MSME	39.6	41.1	42.4	42.7	43.3
• วิสาหกิจรายย่อย (Micro)	4.2	3.6	4.7	3.6	3.8
• วิสาหกิจขนาดย่อม (SE)	16.7	17.6	17.5	18.2	18.3
• วิสาหกิจขนาดกลาง (ME)	18.7	19.9	20.2	20.9	21.2
วิสาหกิจขนาดใหญ่ (LE)	60.4	58.9	57.6	57.3	56.7

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ 17 ก.พ. 2563
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

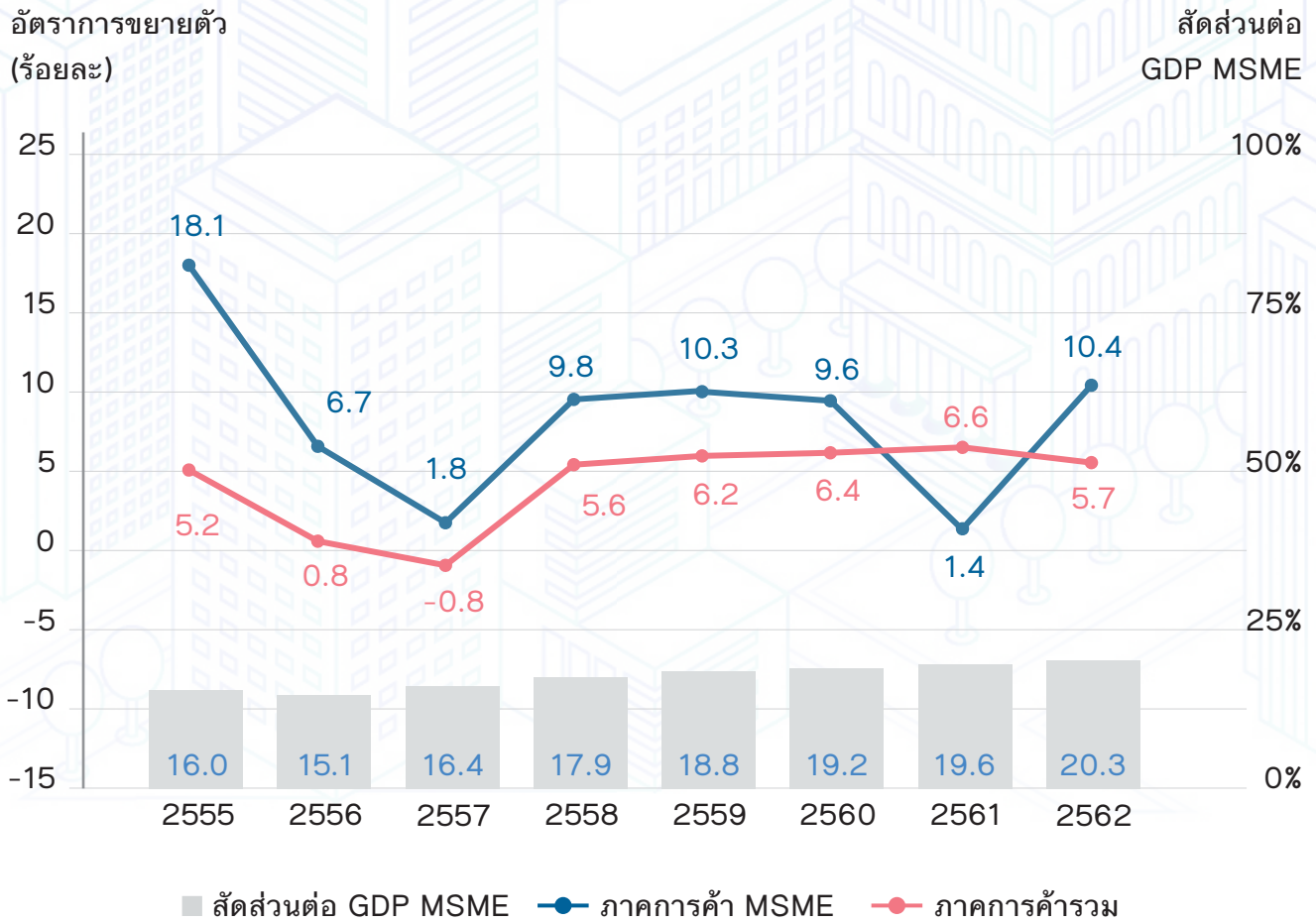
ภาพที่ 1.10 โครงสร้าง GDP ภาคการค้าปลีกและค้าส่ง จำแนกตามขนาดวิสาหกิจ ปี 2562

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ 17 ก.พ. 2563
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ภาพที่ 1.11 แนวโน้มบทบาทและการเติบโตของ GDP MSME ในภาคการค้าปลีกและค้าส่ง ปี 2555 - 2562

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ 17 ก.พ. 2563
 ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

จากภาพที่ 1.11 พบว่า GDP ในภาคการค้าปลีกและค้าส่งยังคงเติบโตได้ในอัตราที่สูงกว่า GDP ในกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่นๆ โดยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ย 5 ปี ย้อนหลัง เท่ากับร้อยละ 6.1 ในขณะที่ GDP MSME ของภาคการค้าปลีกและค้าส่งในปีนี้ขยายตัวได้ถึงร้อยละ 10.4 เติบโตขึ้นจากปีก่อน ที่ขยายตัวร้อยละ 1.4 ซึ่งสอดคล้องกับการขยายตัวของการบริโภคโดยรวมที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ปัจจัยที่สนับสนุนการเติบโตของภาคการค้ามาจากการขยายตัวของภาคการท่องเที่ยว ทั้งจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติและนักท่องเที่ยวชาวไทย รวมทั้งการเติบโตของการค้าในรูปแบบ e-Commerce หรือการค้าออนไลน์จากการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้บริโภค การเพิ่มขึ้นและการแข่งขันกันของผู้ให้บริการ platform ต่างๆ รวมทั้งผู้ให้บริการด้านขนส่งสินค้าและพัสดุ ทำให้ MSME จำเป็นต้องปรับตัวเพื่อเข้าสู่ระบบการค้าออนไลน์มากขึ้น

• ภาคการบริการเอกชน

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในภาคการบริการเอกชน ปี 2562 มีมูลค่ารวม 6,107,259 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 36.2 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ โดยเมื่อพิจารณามูลค่า GDP ตามขนาดวิสาหกิจพบว่า มูลค่า GDP ในภาคการบริการเอกชนเกิดจากวิสาหกิจขนาดใหญ่ (LE) เท่ากับ 3,614,631 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 59.2 ขณะที่มูลค่า GDP ที่เกิดจาก MSME เท่ากับ 2,492,628 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 40.8 โดยเป็นมูลค่าที่เกิดจากวิสาหกิจรายย่อย (Micro) เท่ากับ 309,960 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.0 จากวิสาหกิจขนาดย่อม (SE) เท่ากับ 1,085,102 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.8 และจากวิสาหกิจขนาดกลาง (ME) เท่ากับ 1,097,566 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 18.0 โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 1.9

ตารางที่ 1.9 มูลค่า GDP ภาคการบริการเอกชน ปี 2558 – 2562 จำแนกตามขนาดวิสาหกิจ

	2558	2559	2560	2561	2562
มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาประจำปี (ล้านบาท)					
ประเทศ	13,743,463	14,592,595	15,486,551	16,365,572	16,879,027
ภาคการบริการเอกชน	4,741,909	5,093,390	5,456,446	5,790,000	6,107,259
MSME	1,553,274	1,770,381	2,059,303	2,252,737	2,492,628
• วิสาหกิจรายย่อย (Micro)	259,935	248,333	317,889	282,823	309,960
• วิสาหกิจขนาดย่อม (SE)	658,293	778,480	863,469	996,778	1,085,102
• วิสาหกิจขนาดกลาง (ME)	635,046	743,568	877,945	973,136	1,097,566
วิสาหกิจขนาดใหญ่ (LE)	3,188,635	3,323,009	3,397,143	3,537,263	3,614,631
สัดส่วน GDP ภาคการบริการเอกชนต่อ GDP ประเทศ (ร้อยละ)					
ภาคการบริการเอกชน	34.5	34.9	35.2	35.4	36.2
สัดส่วน GDP MSME ต่อ GDP ประเทศ ในภาคการบริการเอกชน (ร้อยละ)					
MSME	32.8	34.8	37.7	38.9	40.8
• วิสาหกิจรายย่อย (Micro)	5.5	4.9	5.8	4.9	5.0
• วิสาหกิจขนาดย่อม (SE)	13.9	15.3	15.8	17.2	17.8
• วิสาหกิจขนาดกลาง (ME)	13.4	14.6	16.1	16.8	18.0
วิสาหกิจขนาดใหญ่ (LE)	67.2	65.2	62.3	61.1	59.2

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ 17 ก.พ. 2563
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ตารางที่ 1.10 แสดงถึงมูลค่า GDP ในภาคการบริการเอกชน โดยเมื่อพิจารณาตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจพบว่า กิจกรรมการบริการที่มีมูลค่าสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ กิจกรรมการเงินและการประกันภัย มีมูลค่า 1,279,730 ล้านบาท รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า มีมูลค่า 1,009,189 ล้านบาท และกิจกรรมที่พักแรมและบริการด้านอาหาร มีมูลค่า 993,968 ล้านบาท

ในด้านบทบาทของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (MSME) กิจกรรมการบริการที่มีมูลค่า GDP มากที่สุดสามอันดับแรก คือ กิจกรรมที่พักแรมและบริการด้านอาหาร มีมูลค่ารวม 700,027 ล้านบาท รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมการศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาในระดับประถมศึกษา ระดับอุดมศึกษา และการศึกษาประเภทอื่นๆ มีมูลค่ารวม 441,546 ล้านบาท และกิจกรรมการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า มีมูลค่ารวม 390,789 ล้านบาท โดยหากพิจารณาในด้านบทบาทต่อภาคการบริการรวมของประเทศแล้ว มูลค่า GDP MSME ในกิจกรรมการบริการดังกล่าว ต่อ GDP ในภาคการบริการรวมของประเทศ จะคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25.1

ตารางที่ 1.10 โครงสร้างและสัดส่วนของ GDP ในภาคการบริการเอกชน ปี 2562
จำแนกตามกิจกรรมการบริการ

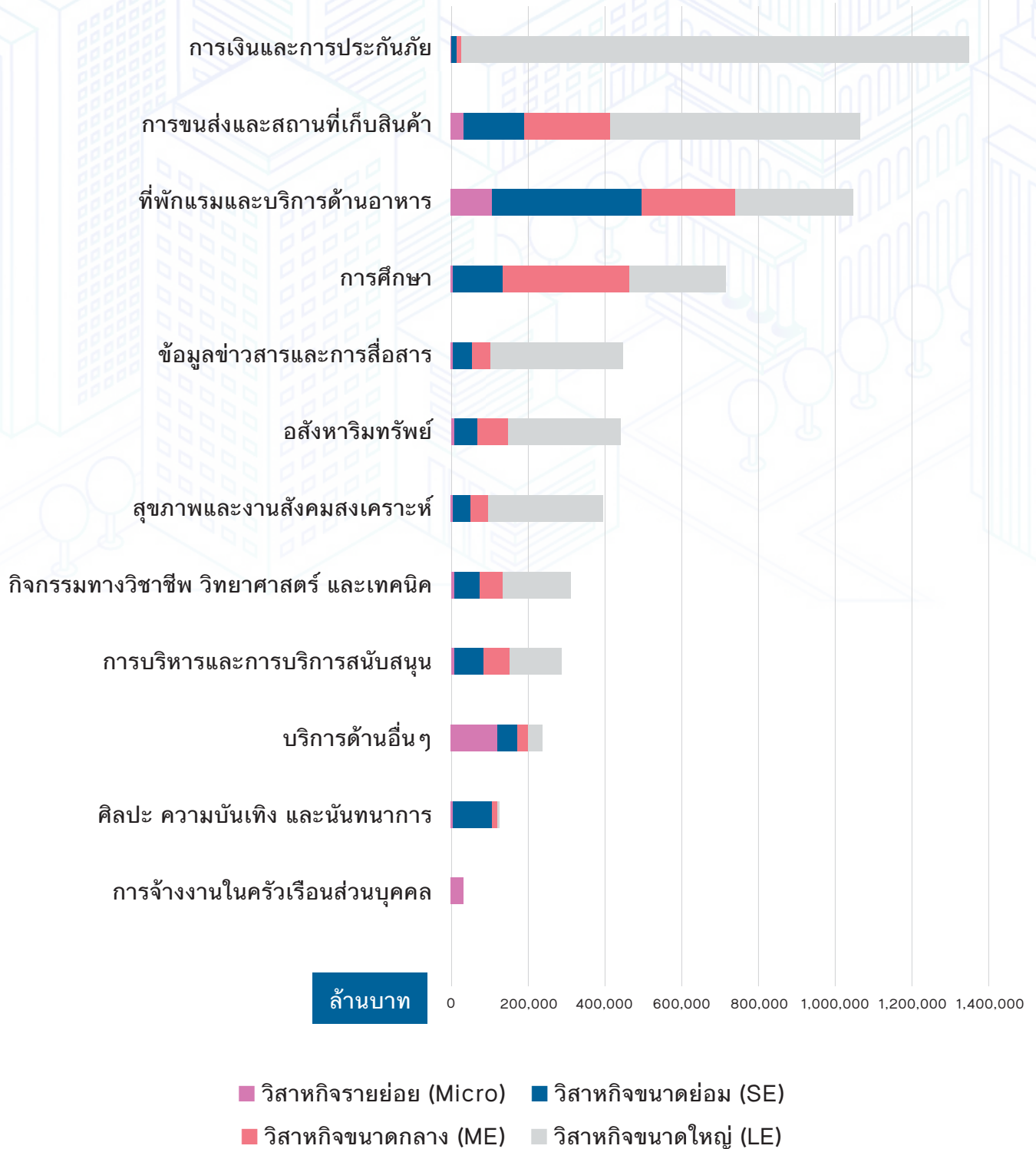
กิจกรรมการบริการ	ประเทศ	MSME		
	มูลค่า GDP รวม (ล้านบาท)	มูลค่า GDP MSME (ล้านบาท)	สัดส่วน MSME ต่อรายกิจกรรมการบริการของประเทศ (ร้อยละ)	สัดส่วนรายกิจกรรมของ MSME ต่อมูลค่ารวมของ MSME กิจกรรมการบริการ (ร้อยละ)
การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	1,009,189	390,789	38.7	15.7
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	993,968	700,027	70.4	28.1
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	423,532	94,904	22.4	3.8
การเงินและการประกันภัย	1,279,730	26,002	2.0	1.0
อสังหาริมทรัพย์	417,495	140,429	33.6	5.6
กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	294,872	127,985	43.4	5.1
การบริหารและการบริการสนับสนุน	270,818	146,156	54.0	5.9

กิจกรรมการบริการ	ประเทศ	MSME		
	มูลค่า GDP รวม (ล้านบาท)	มูลค่า GDP MSME (ล้านบาท)	สัดส่วน MSME ต่อราย กิจกรรมการบริการ ของ ประเทศ (ร้อยละ)	สัดส่วนราย กิจกรรม ของ MSME ต่อมูลค่า รวมของ MSME กิจกรรมการบริการ (ร้อยละ)
การศึกษา	677,640	441,546	65.2	17.7
สุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	373,225	93,130	25.0	3.7
ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	114,928	113,165	98.5	4.5
บริการด้านอื่นๆ	223,210	189,845	85.1	7.6
การจ้างงานในครัวเรือนส่วนบุคคล	28,652	28,652	100.0	1.1
รวม	6,107,259	2,492,628	40.8	100.0

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ 17 ก.พ. 2563
 ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

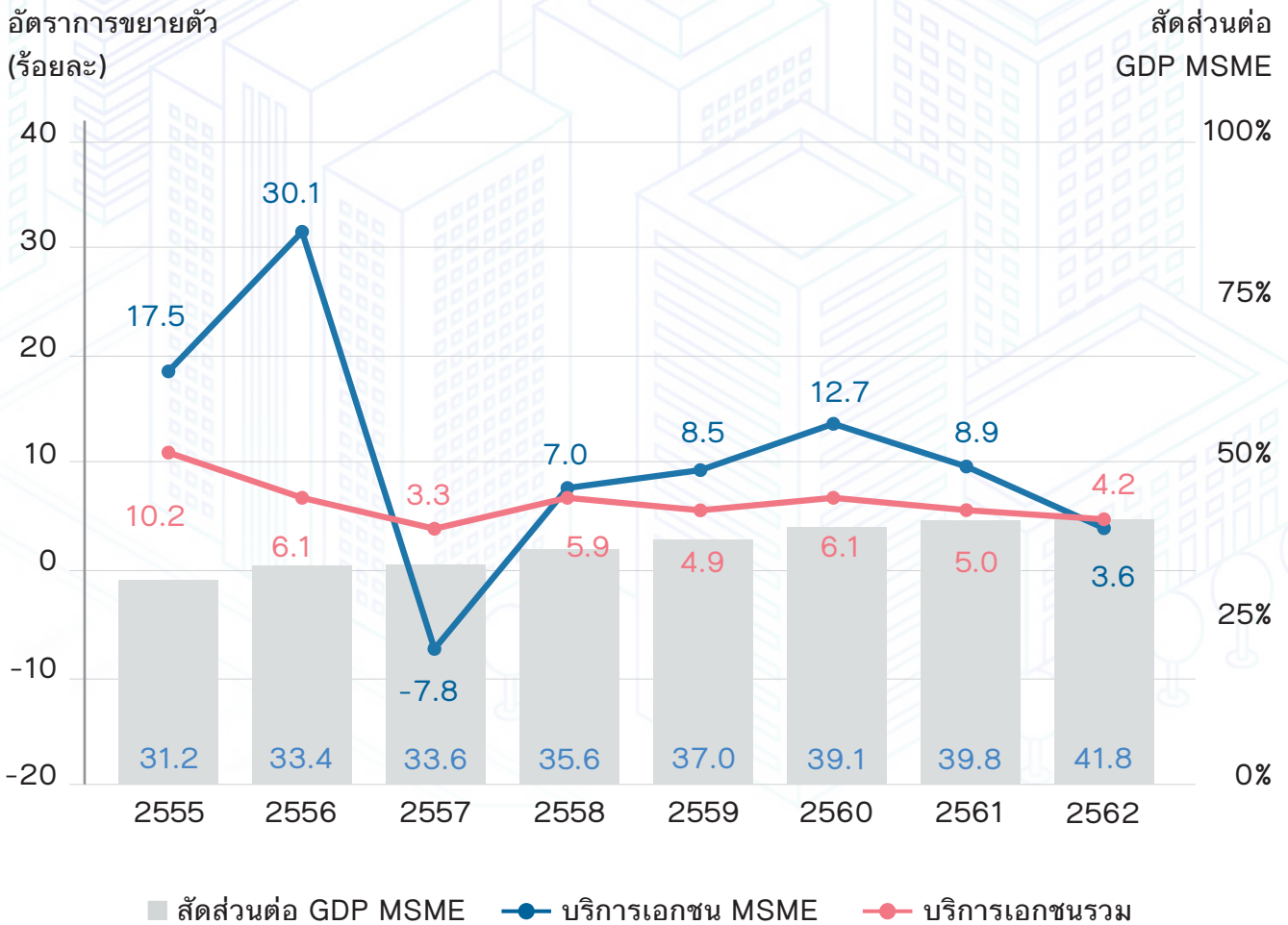
ภาพที่ 1.12 แสดงมูลค่า GDP MSME ภาคการบริการเอกชนในปี 2562 พบว่า MSME ยังคงมีบทบาทสูง ในกิจกรรมการบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมที่พักแรมและบริการด้านอาหาร กิจกรรมการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า และกิจกรรมด้านศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ มีมูลค่า GDP รวมกันร้อยละ 48.3 หรือเกือบครึ่งหนึ่งของ GDP MSME ในภาคการบริการทั้งหมด และขยายตัวได้ถึงร้อยละ 8.2 เมื่อเทียบกับปีที่แล้ว ดังนั้น การเติบโตของภาคการท่องเที่ยว ทั้งจากจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติรวมทั้ง การเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของคนไทย ล้วนส่งผลอย่างมากต่ออัตราการขยายตัวของ GDP MSME ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา

ภาพที่ 1.12 บทบาทของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ต่อ GDP ในภาคการบริการเอกชน

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ 17 ก.พ. 2563
 ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ภาพที่ 1.13 แนวโน้มบทบาทและการเติบโตของ GDP MSME ในภาคการบริการเอกชน ปี 2555 - 2562

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ 17 ก.พ. 2563
 ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

จากภาพที่ 1.13 พบว่า GDP MSME ในภาคการบริการเอกชนมีการเติบโตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2558 เป็นต้นมา ซึ่งสอดคล้องกับการขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยในปี 2562 GDP MSME ในภาคการบริการขยายตัวได้เพียงร้อยละ 3.6 ชะลอตัวลงจากปีก่อน ที่ขยายตัวร้อยละ 8.9 และขยายตัวได้ต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของ GDP ภาคบริการเอกชนโดยรวม

ปัจจัยที่ส่งผลให้การขยายตัวของ GDP MSME ชะลอตัวจากปีก่อนมีสาเหตุมาจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ที่ชะลอตัวลงจากปีที่แล้ว แม้ว่าในด้านจำนวนของนักท่องเที่ยวยังคงขยายตัวได้ดีก็ตาม โดยในปี 2562 มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ 39.7 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.2 จากปีก่อน นอกจากนี้ ธุรกิจ MSME ในภาคการบริการยังต้องเผชิญการแข่งขันที่สูงขึ้น จากการเข้ามาของธุรกิจบริการต่างชาติ เช่น บริการขนส่งพัสดุ ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจบริการจองที่พักและการเดินทาง เป็นต้น